

ת"פ 63902/12/21 - מדינת ישראל - מע"מ נגד ירון גונן

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 63902-12-21 מדינת ישראל נ' גונן

לפני כבוד השופט אהוד קפלן

המאשימה מדינת ישראל - מע"מ

נגד

הנאשם ירון גונן ע"י עו"ד רועי פלר ואושר הרוש

החלטה

1. כנגד הנאשם הוגש ביום 29/12/2021 כתב אישום המייחס לו עבירות על סעיפים 117 (ב)(5) ו- 118 (ב)(8) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו - 1976.

כתב האישום מתייחס לעבירות שנעברו בשנים 2014 ו- 2015, כאשר לטענת הנאשם החקירה בעניינו החלה ביום 14/6/2015, ולטענת המאשימה החקירה החלה ביום 27/6/2016.

2. הבקשה שבפני היא בקשה למחיקת כתב האישום בטענה שהוגש בניגוד לנוהל הגבלת משך זמן חקירת חשודים ולהוראות חוק סדר הדין הפלילי שקובע בסעיף 57א' - סד זמנים להגשת כתב האישום.

מנגד טוענת המאשימה שהיא קיבלה אישור בדיעבד להגשת כתב האישום בהתאם לנוהל שפורסם בעניין זה (בדיעבד - הכוונה לא לאישור לאחר שכתב האישום הוגש אלא לאחר תום התקופה המקורית שנקצבה לסיום החקירה - שלוש שנים).

האישור המדובר הוצג בפני יום לפני הדיון לאחר שהתקשתי על כך - המאשימה סברה שמדובר במסמך פנימי שהסניגור לא רשאי לראות אותו ואני סברתי אחרת, ומדובר בהודעת דואר אלקטרוני שנשלחה על ידי מנהל חקירות אזורי חיפה ברשות המיסים ביום 7/10/21.

3. השאלה שעומדת בפני היא האם יש תוקף לאותו אישור? שהרי ברור שאלמלא אותו אישור - ועל כך איש מהצדדים לא חולק - לא ניתן היה להגיש את כתב האישום בשל הזמן הרב שחלף מפתיחת החקירה ועד להגשת כתב האישום.

4. בין אם נמנה את תחילת החקירה לשיטתו של הנאשם, ובין אם נמנה אותה כשנה מאוחר יותר לשיטתו של המאשימה, ממועד תחילת החקירה ועד למועד שהתיק הועבר למחלקת התביעות של מע"מ חלפו יותר מ- 3 שנים, וסעיף 57 א' לחוק סדר הדין הפלילי הנ"ל, לפיו משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שיקבעו בנוהלי רשות החקירה, באישור היועץ המשפטי

לממשלה ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין. לא יוגש כתב אישום אם חלפו תקופות הקבועות בנהלים כאמור, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

5. בעת שהסתיימה החקירה הנוהל כלל לא היה קיים והוא נכנס לתוקף רק ביום 27/1/2021, כלומר בערך כשנתיים לאחר כניסתו לתוקף של סעיף 57 א' הנ"ל - שאמנם נכנס לתוקף באוקטובר 2019 - אך פורסם ברשומות בינואר 2019 - כדי לאפשר לרשויות התביעה להיערך לקראת הפעלתו ולנסח נהלים מתאימים.

המאשימה טוענת שעובדה זו פועלת לזכותה, כי הנוהל הוא הרי זה שמגביל אותה, ובעת סיום החקירה אם לא היה נוהל ממילא לא חלה עליה ההגבלה והיא לא היתה נתונה בסד זמנים להגשת כתב האישום.

6. סעיף 4 לנוהל מאפשר להאריך את משך החקירה ב-12 חודשים ומאפשר גם הארכה נוספת של 12 חודשים נוספים, אבל סעיף 2 ב' (3) לנוהל - קובע תקופה של 3 שנים למשך החקירה, וניתן לבצע הארכה רטרואקטיבית בתנאי שהבקשה מוגשת בתוך תקופת ההארכה המתבקשת. הדברים נאמרו במפורש בסעיף 6. א' לנוהל: "הארכה רטרואקטיבית - חלף המועד שנקבע בסעיפים 2, 4 א' ו- 4 ב' למשך החקירה, יכול בעל התפקיד המוסמך להאריך את התקופה, לאשר רטרואקטיבית את הארכתה, ובתנאי שלא חלף המועד של תום תקופת ההארכה".

7. בצדק טוען ב"כ הנאשם שבנסיבות אלו המאשימה יכולה לבקש ארכה בדיעבד רק בתקופה שמיום 26/7/2019 ועד 26/7/2020, אותם 12 חודשים מתום תחילת חקירתו של הנאשם.

8. אומנם המאשימה טוענת שכיון שהנוהל לא היה בתוקף הוא לא מחייב אותה, אבל כאן המקום להעיר שתי הערות:

האחת - הנוהל לא היה בתוקף כי המאשימה לא טרחה להתקין אותו וחיכתה שרשויות חקירה אחרות יתקינה נהלים באותו עניין והיא תעתיק את הנהלים ותבקש את אישור היועץ המשפטי לממשלה לכניסתם לתוקף.

השניה, והיא החשובה - שהמועד הרלוונטי הוא לא מועד סיום החקירה אלא מועד הגשת כתב האישום. במועד הגשת כתב האישום הנוהל כבר היה קיים והוא מחייב את המאשימה, שלא הייתה רשאית להגיש את כתב האישום ללא אישור היועץ המשפטי לממשלה, שהסכמתו נדרשת לצורך הארכה במקרים חריגים כמו המקרה שבפני, באותם תיקים שהחקירה בעניינם החלה לפני התיקון לחוק ונמשכה בתקופת הדמדומים שהסתיימה בפרסום הנוהל.

הפירוש שב"כ הנאשם נותן לנוהל כאמור לעיל, לא יצור תקלה רוחבית לגבי כל אותם תיקים, כי מתקין הנוהל חשב על כך ומצא פתרון בדמות אישור היועץ המשפטי לממשלה, שיכול להינתן לצורך חריגה מהנוהל, אך הוא לא ניתן.

9. בנסיבות אלו, רשאי היה הנאשם להניח שבחלופי 3 השנים מחקירתו, ובוודאי חלוף כל אותן השנים שלאחר מכן, המאשימה איחרה את המועד להגשת כתב האישום, ולכן רשאי היה להניח שלא יוגש נגדו כתב אישום ולהשאיר את העניין מאחוריו.

התוצאה המעשית של ביטול כתב האישום היא אכן קשה, ויתכן שהיא מובילה לכך שהחוטא יצא נשכר, והחוטא הוא הנאשם בהנחה שהוא אכן עשה את הדברים שמיוחסים לו בכתב האישום (וכמובן שאינני מתיימר לקבוע זאת כי לא נשמעו הוכחות בתיק) אבל התקלה רובצת לפתחה של המאשימה שיכולה הייתה לבקש - ולא ביקשה - את הסכמת היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב האישום.

10. סיכומו של דבר - **כתב האישום מבוטל** וישיבת ההוכחות שנקבעה - מבוטלת.

המאשימה תודיע לעדיה לא להתייצב לדיון שבוטל.

המזכירות תמציא העתק החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, י"ז טבת תשפ"ד, 29 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.